

Presse- og Informationsafdelingen

PRESSEMEDDELELSE NR. 92/03

21. oktober 2003

Domstolens dom i forenede sager C-317/01 og C-369/01

Eran Abatay m.fl. / Bundesanstalt für Arbeit

**DOMSTOLEN FINDER, AT KRAVET OM ARBEJDSSTILLADELSE FOR
TYRKISKE FØRERE AF LASTVOGNE INDREGISTRERET I TYSKLAND, SOM
KØRER PÅ STRÆKNINGEN TYRKIET-TYSKLAND, FOR EN VIRKSOMHED
MED HJEMSTED I TYRKIET, UDGØR EN HINDRING FOR DEN FRIE
UDVEKSLING AF TJENESTEYDELSER**

Den nationale ret skal vurdere, om dette krav forværrer situationen for sagsøgerne i forhold til de regler, der var gældende i Tyskland, før tillægsprotokollen til associeringsaftalen EØF-Tyrkiet trådte i kraft.

Med henblik på at fremme deres økonomiske relationer undertegnede Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet i 1963 en associeringsaftale, som i 1972 blev suppleret med en tillægsprotokol. Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 blev senere vedtaget inden for rammerne af denne aftale.

Tillægsprotokollen og afgørelse nr. 1/80 indeholder *standstill-klausuler*, det vil sige bestemmelser, der indebærer et forbud mod at vedtage nye begrænsninger inden for visse områder. Tillægsprotokollen indeholder en standstill-klausul vedrørende *etableringsretten* og *den frie udveksling af tjenesteydelser* mellem EØF og Tyrkiet. Afgørelse nr. 1/80 om *arbejdskraftens frie bevægelighed* indeholder en standstill-klausul vedrørende betingelserne for adgangen til arbejdsmarkedet for arbejdstagere, der på nævnte landes områder har opnået opholds- og arbejdstilladelse i henhold til gældende lovgivning.

Før 1. september 1993 var det i tysk lovgivning bestemt, at rejsende ikke-tysk personale, der var beskæftiget på området for international godstransport af virksomheder med hjemsted i Tyskland, ikke behøvede have arbejdstilladelse. Efter denne dato var alene rejsende personale ansat i virksomheder med hjemsted i udlandet fritaget for kravet om arbejdstilladelse. Siden 10. oktober 1996 gælder fritagelsen for kravet om arbejdstilladelse alene, hvis – blandt andet – køretøjet er indregistreret i den udenlandske arbejdsgivers hjemstat.

Eran Abatay og de øvrige sagsøgere er tyrkiske statsborgere, der har bopæl i Tyrkiet, og som er beskæftiget som chauffører i international godstransport. De er ansat af en tyrkisk virksomhed med hjemsted i Tyrkiet, som er et datterselskab af en tysk virksomhed med hjemsted i Tyskland. De to selskaber indfører frugt og grøntsager til Tyskland fra Tyrkiet ved hjælp af lastvogne indregistreret i Tyskland i det tyske selskabs navn. Vognene føres blandt andet af Eran Abatay m.fl.. Bundesanstalt havde meddelt hver af disse chauffører arbejdstilladelse frem til 30. september 1996. Efter denne dato nægtede Bundesanstalt at meddele dem nye arbejdstilladelser. (Sag C-317/01)

Nadi Sahin, en tidligere tyrkisk statsborger, som siden 1991 har været tysk statsborger, ejer en transportvirksomhed i Tyskland, hvis datterselskab er etableret i Tyrkiet. Den tyske virksomhed ejer adskillige lastvogne, der er indregistreret i Tyskland, som virksomheden anvender i forbindelse med internationale transporter mellem Tyskland/Tyrkiet/Iran/Irak. Allerede før september 1993 har Nadi Sahin gjort brug af tyrkiske chauffører til at føre køretøjerne, der er indregistreret i Tyskland. Ifølge Bundesanstalt havde disse chauffører ikke brug for arbejdstilladelse. Fra midten af 1995 har Bundesanstalt imidlertid været af den opfattelse, at de ikke længere var fritaget for kravet om arbejdstilladelse. (Sag C-369/01)

Eran Abatay og hans kolleger, såvel som Nadi Sahin, har ved de tyske domstole gjort gældende, at lastvognschauffører, der er beskæftiget med international godstransport, fortsat er fritaget for kravet om tysk arbejdstilladelse for strækningen mellem Tyrkiet og Tyskland, og har henvist til standstill-klausulerne i tillægsprotokollen af 1972 og afgørelse nr. 1/80. Bundessozialgericht har stillet spørgsmål om fortolkningen af nævnte klausuler til De Europæiske Fællesskabers Domstol.

Domstolen fastslår, at standstill-klausulerne i tillægsprotokollen af 1972 og i afgørelse nr. 1/80 kan påberåbes af tyrkiske statsborgere i den pågældende medlemsstat med henblik på at udelukke anvendelsen af regler i national ret, der er i strid med de pågældende bestemmelser.

Domstolen konstaterer, at disse bestemmelser indeholder klare, præcise og ubetingede forpligtelser.

Domstolen vurderer herefter rækkevidden af de to klausuler for derefter at fastslå, at de har samme karakter og forfølger samme formål. Klausulerne har til formål at skabe fordelagtige betingelser for den gradvise gennemførelse af henholdsvis etableringsretten, den frie udveksling af tjenesteydelser og arbejdskraftens frie bevægelighed ved at forbyde nationale myndigheder at indføre nye begrænsninger for disse grundlæggende friheder.

Endelig udstrækker Domstolen den fortolkning, som den allerede havde givet af den tilsvarende klausul vedrørende etableringsretten og den frie udveksling af tjenesteydelser, til standstill-klausulen i afgørelse nr. 1/80. Følgelig fastslår Domstolen at standstill-klausulen i afgørelse nr. 1/80 forbyder medlemsstaterne at give *tyrkiske statsborgere*, der lovligt befinder sig på deres område, en mindre fordelagtig behandling for så vidt angår *adgangen til en første beskæftigelse* end den, der gjaldt forud for afgørelse nr. 1/80's ikrafttræden.

Imidlertid finder *standstill-klausulen i afgørelse nr. 1/80* ikke anvendelse i nærværende sager, fordi denne afgørelse har til formål at sikre integration af vandrede tyrkiske arbejdstagere i medlemsstaten gennem udøvelse af lovlig beskæftigelse over en vis periode.

Domstolen fastslår i den forbindelse, at selv om de tyrkiske chauffører i hovedsagerne lovligt befinder sig i Tyskland, opholder de sig ikke på denne medlemsstats område i en periode, der er tilstrækkeligt lang til, at de kan integrere sig i Tyskland som værtsmedlemsstat.

Imidlertid kan standstill-klausulen i tillægsprotokollen påberåbes af såvel en virksomhed med hjemsted i Tyrkiet, som lovligt præsterer tjenesteydelser i en medlemsstat, som de tyrkiske chauffører, der er ansat af en sådan virksomhed.

Derimod har Domstolen fastslået, at det er en betingelse for, at en tjenesteyder kan påberåbe sig den frie udveksling af tjenesteydelser med hensyn til den stat, hvori han er etableret, at tjenesteydelserne præsteres til modtagere, der er etableret i en anden medlemsstat. Følgelig kan en virksomhed som Nadi Sahins tyske virksomhed ikke gøre denne standstill-klausul gældende, fordi modtagerne af de pågældende tjenesteydelser også er etableret i Tyskland.

Domstolen fastslår endelig, at den tyske lovgivning af 1996 indebærer begrænsninger for den frie udveksling af tjenesteydelser, men at det tilkommer den nationale ret at undersøge, om disse begrænsninger må anses for at være nye.

Domstolen har tidligere fastslået, at en national ordning, hvorefter en virksomhed med hjemsted i en anden medlemsstat kun må præstere bestemte former for tjenesteydelser i det pågældende land, hvis den har opnået en tilladelse hertil fra en administrativ myndighed, er en restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser, som er fastslået i EF-traktaten. Ifølge associeringsaftalen gælder denne retspraksis analogt.

Hvad angår spørgsmålet, om de restriktioner, der følger af den tyske lovgivning, er nye, tilkommer det den tyske domstol, som alene har kompetence til at fortolke national ret, at afgøre, om denne lovgivning fremstår som en nyskabelse i den forstand, at den har til virkning at forværre situationen for tyrkiske lastvognschauffører i forhold til den situation, der gjaldt for dem i Tyskland før tillægsprotokollens ikrafttræden (01.01.1973).

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Dokumentet foreligger på dansk, engelsk, fransk, nederlandsk, svensk og tysk.

*Dommen er tilgængelig på Domstolens websted www.curia.eu.int
normalt fra ca. kl. 12.00 CET på afsigelsesdagen.*

*Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Steen Hjelmblink
på tlf: (352) 4303 3651 eller fax: (352) 4303 2033.*